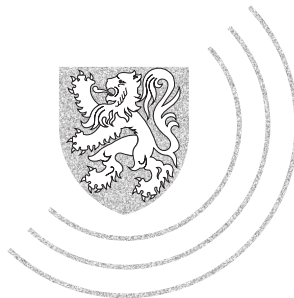

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

20 oktober 2003

ONTWERP VAN DECREET

**houdende wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten
en stads- en dorpsgezichten**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jo Vermeulen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, mevrouw Ilse Van Eetvelde, mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Karlos Callens, Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Bob Verstraete ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, mevrouw Hilde De Lobel ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert Vanleenhove ;

de heren Jozef Browaeys, André Denys, Jacques Devolder, Paul Wille ;

de heren Julien Librecht, Felix Strackx, Miel Verrijken ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1727 (2002-2003)

– Nr. 1 : Ontwerp van decreet

– Nr. 2 : Amendementen

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken	4
– Algemene situering van het ontwerp van decreet	4
– Vereenvoudiging van het onderhoud voor grootschalige monumenten	4
– Aandacht voor kleinere onroerende erfgoedelementen	5
– Decretale verankering van de monumentenprijs	5
– Een efficiënt handhavingsbeleid als sluitstuk	5
2. Algemene bespreking	7
3. Artikelsgewijze bespreking en stemming	8
4. Eindstemming	10
Tekst aangenomen door de commissie	11

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport besprak op 2 en 9 oktober 2003 het ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten.

Op 2 oktober 2003 werd het ontwerp van decreet toegelicht door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken.

Op 9 oktober 2003 werd het ontwerp van decreet besproken en gestemd in de commissie.

1. Toelichting door de heer Paul Van Grembergen, Vlaams minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken

– Algemene situering van het ontwerp van decreet

De minister noemt het *decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van de monumenten en stads- en dorpsgezichten* een uiterst belangrijk beleids- en beheersinstrument met betrekking tot de zorg voor ons onroerend cultureel erfgoed. Met dit decreet gaf Vlaanderen, dat nog maar pas culturele autonomie had verworven, in de jaren '70 een volwaardige, eigentijdse invulling aan zijn zorg voor het bouwkundig erfgoed. Met de *wet van 1932 op het behoud van monumenten en landschappen* bleef de zorg voor ons collectief materieel geheugen veel meer beperkt tot monumentale gebouwen of complexen zoals land- en stadskastelen, abdijen, kathedralen, kerken, stadhuizen en belforten. Het nieuwe monumentendecreet verbreedde deze zorg voortaan tot alle exponenten van onze leef-, woon- en werkcultuur met erfgoedwaarden van algemeen belang. Een sprekende illustratie van deze meer integrale erfgoedzorg is de opgang die de industriële archeologie in Vlaanderen maakte. Deze is nu niet meer weg te denken, maar was toen nauwelijks embryonaal aanwezig. Vernieuwend was eveneens de aandacht voor de omgeving van de beschermde monumenten. De slogan "Een monument staat nooit alleen" kreeg zijn beslag in de nieuwe begrippen stads- en dorpsgezichten.

Inmiddels is Vlaanderen – enkele staatshervormingen en veel bevoegdheden rijker – meer dan een kwart eeuw voor alle culturele materies bevoegd. Ook de zorg voor het onroerend cultureel erfgoed heeft intussen een lange en boeiende weg afgelegd. Van een geïsoleerde sectorale invulling is de monumentenzorg geëvolueerd naar een meer ruimtelijk geïntegreerde erfgoedzorg. Waar restauratie aan-

vankelijk dé beheersmaatregel was, kwam het behoud van de authenticiteit steeds sterker centraal te staan. Met een beleidsvernieuwend onderhoudspremieregeling en een fiscale maatregel werd geleidelijk een eerstelijnszorg opgezet die restauratieve ingrepen in de authenticiteit moest verdagen naar situaties waarin onderhoud omwille van de materiële vergankelijkheid geen soelaas meer biedt voor de instandhouding van het monument.

Met deze accentverschuiving van restauratie naar onderhoud kreeg ook een erkenning als beschermd monument een bijkomende invulling. Met deze erfgoedwaardering houdt een bescherming voortaan ook het uitzetten van een beheerskader in om voor elk monument een optimaal behoud van de authentieke erfgoedwaarden te bewerkstelligen.

Om de eigenaars en gebruikers van erfgoedrelicten hiertoe aan te zetten is een verdere uitbouw van het onderhoudsbeleid noodzakelijk. Met het voorliggende ontwerp van decreet wenst de minister onder meer aan deze nood een concrete invulling te geven.

– Vereenvoudiging van het onderhoud voor grootschalige monumenten

Een eerste maatregel bestaat in de creatie van de mogelijkheid om voor sommige, veeleer grootschalige monumenten (zoals kapittelkerken, kathedralen, abdijcomplexen, grote historische stadhuizen, kastelen, schouwburgen, ...) een eerstelijnszorg door middel van meerjarenonderhoudsplannen te realiseren. Dit moet hun eigenaars en gebruikers toelaten om bij de invulling van hun onderhoudsplicht vanuit een meerjarenperspectief te werken. In die gevallen is het dan ook belangrijk dat deze eigenaars en gebruikers niet onnodig worden geconfronteerd met een veelheid aan administratieve handelingen, namelijk het jaarlijks opnieuw aanvragen van een onderhoudspremie, maar precies op een administratief vereenvoudigde wijze kunnen terugvallen op een onderhoudsenveloppe die gelieerd is aan de uitvoering van het door de bevoegde administratie goedgekeurde onderhoudsplan. In dit verband leek het dan ook aangewezen om in het voorliggende ontwerp van decreet duidelijker te bepalen wat onder onderhoudswerken wordt begrepen.

Onder deze onderhoudswerken ressorteren voortaan ook werkzaamheden aan niet als monument beschermde kenmerkende erfgoedelementen in beschermde stads- en dorpsgezichten. Aldus wordt tevens in het kader van het activerend en stimulerend voorkomingsbeleid dat met betrekking tot het

onroerend cultureel erfgoed wordt voorgehouden, een passende oplossing gegeven voor het al te veel op voorschriften of erfdiensbaarheden gestoelde beheer van stads- en dorpsgezichten.

Voor de instandhouding van hun onroerend erfgoedobject dat beeldbepalend is voor het beschermde stads- en/of dorpsgezicht waarvan het deel uitmaakt, maar niet als monument beschermd is, voorziet de vigerende decreet- en regelgeving geen stimulerende maatregelen in de vorm van onderhouds- of restauratiepremies. Daar de instandhoudingsvoorschriften voor wat het exterieur van deze objecten betreft, van dezelfde orde zijn als die van beschermde monumenten, wordt met deze decreetsbepaling een discriminatoire toestand rechtgezet. Met de voorgestelde bijsturing worden de eigenaars en gebruikers gestimuleerd om met de bijzondere erfgoedkenmerken van stads- en dorpsgezichten, hetgeen precies aan de basis lag van hun bescherming, op een passende manier om te gaan.

– *Aandacht voor kleinere onroerende erfgoedelementen*

Even stiefmoederlijk worden momenteel ook de kleinere onroerende erfgoedelementen, al dan niet gelegen in een beschermd stads- en dorpsgezicht, beheerd. Momenteel vallen deze relicten, die nochtans een eigen, specifieke kleurzetting aan het ruuraal en/of stedelijk landschap geven, immers volledig buiten het toepassingsveld van de vigerende regelgeving. Om hun significante betekenis in het landschap of het dorps- of stadsweefsel toch veilig te stellen, voorziet het wijzigingsdecreet in de decretale mogelijkheid om ook met betrekking tot deze onroerende cultuurwaarden een beheer op te zetten.

– *Decretale verankering van de monumentenprijs*

Ofschoon de Vlaamse monumentenprijs inmiddels voor de tiende keer is uitgereikt, ontbreekt tot op vandaag voor deze gegeerde bekroning van kwalitatieve, tot voorbeeld strekkende erfgoedprojecten geen decretale basis. Met het voorliggende ontwerp van decreet wordt hieraan tegemoetgekomen.

– *Een efficiënt handhavingsbeleid als sluitstuk*

Wanneer bij de zorg voor ons onroerend erfgoed het overleg en het stimuleringsbeleid op blijvende onwil stoot, dient zich een effectief handhavingsbeleid aan. Omdat voor een dergelijk beleid de adequate maatregelen ontbreken, voorziet het voorliggende ontwerp van decreet in dit sluitstuk van de zorg voor het onroerend erfgoed. Een belangrijke

betrachting hierbij voor monumenten en stads- en dorpsgezichten (en in de toekomst ook voor landschappen en archeologie) is tot een afstemming te komen op het instrumentarium van ruimtelijke ordening, zij het evenwel met eigen accenten.

Alle bepalingen inzake handhaving worden thans gegroepeerd in één hoofdstuk. Sommige bepalingen werden correcter geformuleerd, andere werden toegevoegd.

Strafbaar is :

- een inbreuk plegen op de bepalingen in het beschermingsbesluit zelf ;
- een inbreuk plegen op de voorschriften inzake instandhouding en onderhoud zoals bepaald in het uitvoeringsbesluit ;
- nalaten de nodige instandhoudings- en onderhoudswerken uit te voeren ;
- het beschermd goed ontsieren, beschadigen of vernielen, werken of handelingen uitvoeren zonder machtiging of in strijd met de in de machtiging gestelde voorwaarden ;
- werken of handelingen voortzetten in strijd met een bevel tot stillegging of een beschikking in kortgeding ;
- het niet vervullen van een aantal verplichtingen tot mededeling ;
- nalaten de herstelmaatregelen, vermeld in de overdrachtsakte, uit te voeren.

De strafbaarstelling van de instandhouding van een misdrijf werd als onrechtvaardig ervaren ten aanzien van de nieuwe eigenaar. Anderzijds kan een misdrijf ook niet ongestraft blijven en dient er uiteindelijk een herstel in de oorspronkelijke toestand te gebeuren. Daarom werd ervoor geopteerd om de verplichting voor de notaris uit te breiden om op die manier meer rechtszekerheid te creëren ten aanzien van de nieuwe eigenaar. Bij het verlijden van een akte van overdracht dient de notaris nu te vermelden of er voor het betrokken perceel een proces-verbaal werd opgemaakt en/of er een verplichting tot het uitvoeren van herstelmaatregelen op rust.

De strafmaat, een gevangenisstraf van 8 dagen tot 5 jaar en/of een geldboete van 26 tot 10.000 euro, is gebaseerd op de strafmaat in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijk-

ke ordening, gewijzigd bij de decreten van 28 september 1999, 22 december 1999, 26 april 2000, 8 december 2000, 13 juli 2001, 19 juli 2002 en 4 juni 2003. Het gaat hier dus om wanbedrijven. Daarnaast is in een strafverzwaring voorzien wanneer de inbreuk gepleegd wordt door professionelen (vastgoedmakelaars, architecten, aannemers,...) en in het geval van bijzondere herhaling.

Ook de strafrechtelijke verantwoordelijkheid van rechtspersonen, reeds bekend door de wet van 4 mei 1999, is hier expliciet opgenomen. De straffen die aan rechtspersonen worden opgelegd, kunnen gaan van een eenvoudige geldboete tot het verbod een werkzaamheid te verrichten of zelfs ontbinding van de rechtspersoon. De op het eerste gezicht strenge straffen, vooral dan het verbod een bepaalde werkzaamheid te verrichten, kunnen worden verdedigd vanuit het oogpunt van het algemeen belang. Het is immers denkbaar dat de verdere uitoefening van een werkzaamheid het betrokken monument, stads- of dorpsgezicht, dat nota bene werd beschermd omwille van het algemeen belang, onherstelbaar zou beschadigen.

Zowel de burgemeesters, de agenten en officieren van gerechtelijke politie en de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren zijn bevoegd om inbreuken vast te stellen.

Er wordt voor geopteerd een bijzondere bewijswaarde toe te kennen aan de processen-verbaal, namelijk dat ze bewijskracht hebben tot het tegendeel bewezen is. Deze bijzondere bewijswaarde slaat enkel op materiële feiten die de verbalisant persoonlijk heeft vastgesteld en geldt dus niet voor gevolgtrekkingen of vermoedens die uit de vaststellingen kunnen worden afgeleid.

Tot de ruimten die als woning dienen en in beroeps- en bedrijfslokalen, hebben de verbalisanten enkel toegang tussen 8 u 's morgens en 18 u 's avonds, met machtiging van de onderzoeksrechter. De wet van 12 juni 1991 op het consumentenkrediet en de wet van 14 juli 1971 betreffende de handelspraktijken en de voorlichting en bescherming van de consument, bevatten een gelijkaardige bepaling.

In het ontwerp van decreet dat nu voorligt, wordt ook de procedure tot stillegging besproken. Als accessorium van de beslissing de werken stil te leggen, hebben de door de Vlaamse regering aan te wijzen ambtenaren ook de bevoegdheid om over te gaan tot het leggen der zegels en de inbeslagname van werk- en voertuigen.

De bepalingen inzake de administratieve geldboete en het dwangbevel zijn duidelijk geïnspireerd door artikelen 156 en 157 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Zoals bekend gaat het hier om de gevallen waarin iemand, ondanks een bevel tot stillegging, en vaak ondanks herhaalde waarschuwingen en zelfs verzegeling, halsstarrig de verboden werken of handelingen verderzet. Deze maatregel heeft in de ruimtelijke ordening reeds zijn deugdelijkheid bewezen. En nog meer dan in de ruimtelijke ordening is het voor de monumenten, stads- en dorpsgezichten van belang verdere schade te beperken. De hier opgelegde geldboete, 5000 euro, is voldoende hoog en zal op die manier een afschrikkend en preventief karakter hebben.

Alvorens een beslissing wordt genomen, heeft betrokkene evenwel het recht om gehoord te worden. Belangrijk om te vermelden is ook dat het hier gaat om een administratieve geldboete en dat de beslissing om deze geldboete op te leggen een administratieve rechtshandeling is.

Bij gebrek aan voldoening van de administratieve geldboete, kan dan nog een dwangbevel worden uitgevaardigd. In dit geval zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging van toepassing.

Dat de handhaving ten gevolge van de hierboven opgesomde wijzigingen veel efficiënter zal blijken ten aanzien van (zowel voorlopig als definitief) beschermde monumenten en stads- en dorpsgezichten, spreekt voor zich. Toch is het belangrijk dat ook parketmagistraten en rechters aandacht besteden aan het onroerend erfgoed. Sinds kort hebben de parketten, mede dank zij de vergaderingen van de Commissie Vervolgingsbeleid, inderdaad meer oog voor deze sector, en ook een aantal uitspraken van hoven en rechtbanken tonen aan dat zich een mentaliteitswijziging heeft voltrokken. Deze gunstige evolutie zou zich in de toekomst moeten verderzetten. Vooral een veroordeling tot het betalen van een dwangsom bij het niet uitvoeren van het herstel is een efficiënt drukkmiddel gebleken.

In elk geval is het zo dat, eens de beklaagde in beschuldiging wordt gesteld en de straf wordt uitgesproken, de rechter zal bevelen de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen, op vordering van de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren. Deze ambtenaren zullen het proces-verbaal met herstellenvordering ondertussen ook ter kennis hebben gebracht van de stedenbouwkundig inspecteur, die eventueel kan reageren. De ambte-

naren bevoegd om de inbreuken op het decreet van 3 maart 1976 vast te stellen, behouden evenwel het laatste woord inzake het herstel. De rechter kan slechts één maatregel opleggen, namelijk herstel in de oorspronkelijke toestand. Dit was ook al voorzien in het bestaande decreet van 3 maart 1976 en wordt behouden. In de sector van het onroerend erfgoed, meer dan in ruimtelijke ordening, wordt immers de nadruk gelegd op de authenticiteit. Indien de oorspronkelijke materialen niet meer aanwezig zijn of niet meer bestaan, zal gewerkt worden met materialen die de oorspronkelijke zo dicht mogelijk benaderen. Deze techniek wordt trouwens ook toegepast bij restauraties.

Hoewel de termijn voor de uitvoering van de herstelmaatregel in theorie tot 3 jaar kan oplopen, is dit in de praktijk niet wenselijk. Enerzijds bestaat het gevaar dat het erfgoed verder beschadigd wordt, anderzijds kan de rechter zich best richten naar de termijn die bepaald wordt in artikel 149 van het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, namelijk “1 jaar niet overschrijden”.

Uiteraard bevat het decreet ook een bepaling inzake de ambtshalve uitvoering indien de plaats niet binnen de termijn die door de rechtbank werd gesteld in de vorige staat werd hersteld.

Ook al is het in de eerste plaats wenselijk dat de betrokkene de herstelmaatregel vrijwillig uitvoert, toch is deze stok achter de deur nodig.

Ten slotte bevat het hoofdstuk over handhaving ook een aantal bepalingen ten behoeve van de hypotheekkantoren. Opnieuw werd hiervoor inspiratie geput uit het decreet houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, met evenwel de nodige (juridisch-technische) verbetering.

Door de hierboven vermelde maatregelen tot versterking van het handhavingsbeleid wordt niet alleen een duidelijk signaal gegeven aan de overtreder of aan toekomstige overtreders, maar ook de handhavers zullen merken dat er wel degelijk iets veranderd is. En dat hun inspanningen geen maat voor niets waren.

De minister wenst erop te wijzen dat het versterken van het handhavingsbeleid niet tot doel heeft een louter repressief klimaat te scheppen, maar wel het voortbestaan van onze culturele identiteit wil veilig stellen. Aldus zal het handhavingsbeleid het sluitstuk vormen van de zorg voor het onroerend erfgoed.

2. Algemene bespreking

Mevrouw Mieke Van Hecke feliciteert de minister van harte met de inhoud van voorliggend ontwerp van decreet. De vernieuwde aanpak van het handhavingsbeleid, waarbij aan de eigen administratie de nodige middelen voor handhaving worden toebedeeld, is inderdaad een snellere en efficiëntere procedure dan alles en nog wat onmiddellijk te regelen via het strafrecht, dat hier immers niet altijd op berekend is. Bovendien wordt via het inschakelen van de justitie en het parket een beroep gedaan op federale organen. Dit vereist ingewikkelde afspraken waarbij de procureurs-generaal worden aangemaand om ook de Vlaamse wetgeving te doen naleven. De vroegere handhavingsregeling inzake Monumenten en Landschappen was gewoon een opsomming van overtredingen en de daaraan gekoppelde beteugeling via het strafrecht.

Het aanduiden van eigen ‘opsporingsambtenaren’ en het toekennen van de bevoegdheid om PV’s op te maken, is volgens de spreker een uitstekende oplossing, vooral omdat ze wordt gekoppeld aan administratieve boetes die men zelf kan innen. Pas op het ogenblik dat deze werkwijze onvoldoende blijkt, wordt overgestapt naar het strafrecht. Dit is een voorbeeld-procedure voor alle domeinen waar men uit gemakzucht naar het strafrecht verwijst, en nadien problemen krijgt met het handhavingsbeleid en de vervolging.

Mevrouw Mieke Van Hecke vindt het ook een goede zaak dat een decretaal kader wordt aangeboden voor het klein historisch erfgoed. Het feit dat deze regeling op het niveau van het Vlaamse Gewest en niet op lokaal niveau moet worden genomen, is echter het gevolg van een mank lopend kerntakendebat. Dit neemt echter niet weg dat de oplossing in dank wordt aanvaard.

Tot slot dankt mevrouw Mieke Van Hecke de minister omdat ook voor niet-geklasseerde gebouwen waar de erfdiensbaarheid op rust om geen wijzigingen aan te brengen omwille van het feit dat men is opgenomen in een stadsgezicht, ook de mogelijkheid wordt ingeschreven voor subsidiëring indien men onderhoudswerken laat uitvoeren. Dit is een positieve evolutie, vooral omdat deze eigenaars worden bezwaard met een erfdiensbaarheid in het algemeen belang. Het is dan ook logisch dat hen toegang wordt verleend tot de overheidsmiddelen.

De minister vindt het logisch dat bij het bezwaren van een pand ook aanspraak kan worden gemaakt op de weliswaar beperkte overheidsmiddelen om te voldoen aan de opgelegde verplichtingen.

De heer Wilfried Aers sluit zich hierbij aan. Het ontwerp van decreet beantwoordt volledig aan de verwachtingen. De spreker informeert of ook voorzien is in een procedure voor het herstellen van de schade die aan een monument wordt toegebracht tijdens de restauratie, zoals bijvoorbeeld de instorting van een deel van een gebouw.

De minister wijst op de verantwoordelijkheid van de eigenaar die ertoe gehouden is om bij schadegevallen dringende maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat de schade niet vergroot. Deze verantwoordelijkheid van de eigenaar werd in het decreet nauwkeurig omschreven.

De heer Jo Vermeulen sluit zich aan bij het pleidooi van mevrouw Mieke Van Hecke ten gunste van voorliggend ontwerp van decreet. De bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten zal met dit decreet veel efficiënter kunnen worden aangepakt : de mazen van het net worden kleiner, er is aandacht voor het klein historisch erfgoed, er is een planmatige aanpak van het onderhoud, en het handhavingsbeleid wordt meer afdwingbaar.

De heer Frans De Cock sluit zich hierbij aan. Het ontwerp van decreet omvat geen fundamentele koerswijziging ten opzichte van het beleid in het verleden, maar zorgt via de aanpassing van het gecoördineerde decreet van 3 maart 1976 voor een modernisering van de procedures en een efficiënte uitvoering van het beleid.

De minister dankt de sprekers voor hun positieve beoordeling van het decreet dat een grote nadruk legt op het onderhoud en de verantwoordelijkheden die hierbij moeten worden opgenomen. Het biedt de mogelijkheid voor grote monumenten om planmatig te werken over meerdere jaren, zowel in het onderhoud als de eerstelijnszorg.

3. Artikelsgewijze bespreking en stemming

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 2

Een amendement nr. 1, voorgesteld door mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Frans De Cock, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Herman

Lauwers strekt ertoe 1° te vervangen door wat volgt :

“1° de woorden “vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en” en de tweede volzin worden geschrapt ;”.

De indieners stellen dat artikel 137 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals gewijzigd, voorziet dat aan elke akte van eigendomsoverdracht een stedenbouwkundig uittreksel wordt toegevoegd. Het stedenbouwkundig uittreksel is een uittreksel uit het plannen- en vergunningenregister. Het zal (zodra de gemeente over deze registers beschikt) het stedenbouwkundig attest nr. 1 vervangen.

Bijgevolg is het volgens de indieners niet meer nodig om in het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, zoals gewijzigd, te bepalen dat in deze gevallen een stedenbouwkundig attest moet aangevraagd worden. De tweede volzin van artikel 5, § 6, verwees trouwens naar een paragraaf die door het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening, zoals gewijzigd, was opgeheven.

De instrumenterende ambtenaar dient wel nog steeds in de overdrachtsakte te vermelden dat het onroerend goed opgenomen is op een ontwerp van lijst. Op die manier weet een eventuele koper al dat hij rekening zal moeten houden met de gevolgen van de bescherming.

Het amendement en het aldus gewijzigde artikel 2 worden unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 3

De heer Frans De Cock merkt op dat artikel 3 voorziet in de invoering van een artikel 6bis in het gecoördineerde decreet van 3 maart 1976. Het decreet van 22 februari 1995 stipuleert evenwel een schrapping van voornoemd artikel, waardoor in het ontwerp wederom een artikel 6 kan worden ingevoerd in plaats van een artikel 6bis.

De minister vindt deze opmerking terecht. Na overleg wordt overeengekomen dat de voorgestelde wijziging bij wijze van technisch amendement kan worden ingebracht.

Artikel 3 wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen. Bij wijze van technische correctie wordt “artikel 6bis” telkens vervangen door “artikel 6”.

Artikel 4

Een amendement nr. 2, voorgesteld door mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Frans De Cock, Dany Vandenbossche, Jo Vermeulen en Herman Lauwers strekt ertoe 2° te vervangen door wat volgt :

“2° in § 6, eerste lid, worden de woorden “vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en” en de tweede volzin geschrapt ;”.

Voor de verantwoording van dit amendement verwijzen de indieners naar amendement nr. 1 dat werd toegelicht bij de bespreking van artikel 2.

Het amendement en het aldus gewijzigde artikel 4 worden unaniem aangenomen met 9 stemmen.

Artikel 5

- Opmerkingen betreffende het ingevoegde artikel 13

De heer Frans De Cock merkt op dat het in artikel 5 ingevoegde artikel 13, § 1, het heeft over “of met één van die straffen”. Voor een duidelijk begrip dient dit te worden vervangen door “of met één van de in § 3 bedoelde straffen”.

De minister is het hier niet mee eens. In § 1 van het ingevoegde artikel 13 betreft het de bestraffing van personen, terwijl het in § 3 de bestraffing van rechtspersonen betreft. Deze elementen mogen niet door elkaar worden gehaald.

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat het gebruik van de formulering “en/of” in de aanhef van § 1 niet correct is, en moet worden vervangen door “en”.

De minister en de leden van de commissie zijn het hiermee eens en stellen voor om deze aanpassing bij wijze van technische correctie door te voeren.

Mevrouw Mieke Van Hecke meent ook dat het niet volstaat om in het ingevoegde artikel 13, § 3, onder 1° enkel te vermelden dat de misdrijven worden bestraft met een “geldboete”. Vermoede-

lijk moet worden verwezen naar een artikel waar deze geldboete wordt gedefinieerd, ofwel moet ze concreet onder 1° worden ingeschreven. Betrokkenen vraagt zich af of de Raad Van State hier heeft over gekeken. Ze oppert de mogelijkheid dat punt 1° mogelijk pas na het advies van de Raad Van State werd toegevoegd.

De minister gaat in op het voorstel van de spreker om dit aspect nader te onderzoeken alvorens het ontwerp van decreet voor definitieve goedkeuring aan de plenaire vergadering wordt voorgelegd. Eventueel kan in de plenaire vergadering nog een amendement worden ingediend.

De heer Danny Vandenbossche merkt op dat de goedkeuring van de amendementen op de artikelen 2 en 4 voor gevolg hebben dat in het ingevoegde artikel 13, 7°, op de zevende regel, achter de woorden “stads- of dorpsgezicht” de volgende zinsnede wegvalt :

“overeenkomstig artikel 5, § 6, en 11, § 6, een stedenbouwkundig attest aan te vragen en/of verzuimt”.

De minister is het hier mee eens. Deze wijziging zal bij wijze van technische correctie worden aangebracht.

- Opmerkingen betreffende het ingevoegde artikel 14

Mevrouw Mieke Van Hecke informeert of wel rekening werd gehouden met de opmerkingen van de Raad van State op de libellering van artikel 14, § 4, en meer bepaald de ‘inbeslagname’. De Raad van State stelt dat de bevoegde ambtenaren een bindende beslissing kunnen nemen om de werken stil te leggen. Dit betekent echter niet automatisch dat de administratie tot gedwongen uitvoering kan overgaan, zonder zich daarvoor tot de rechter te wenden. Hiermee wordt immers afgeweken van het essentieel beginsel in onze rechtstaat dat de overheid zich vooraf tot de rechter moet wenden om dwang uit te oefenen. De Raad van State vraagt zich af of de redenen voor het afwijken van deze algemene regel voldoende zwaarwichtig zijn.

De spreker verduidelijkt dat aan de ambtenaren terecht de bevoegdheid wordt toegekend tot het leggen van de zegels. Het in beslag nemen van werk- en voertuigen wordt echter beter overgelaten aan de beslagrechter. Deze procedure is immers erg ingrijpend en heeft voor de aannemer enorme gevolgen. Daarbij moet rekening worden gehouden met argumenten pro en contra, waarbij ook de argumentatie van de aannemer moet wor-

den meegenomen. Dit is het domein van de beslagrechter die hierin is gespecialiseerd.

De minister refereert naar het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg, waar in artikel 19, § 5, volgende bepaling werd opgenomen : “De gemachtigde, de provinciegouverneur of de burgemeester kunnen bevelen om de werken stil te leggen die worden uitgevoerd met overtreding van de bepalingen die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd. Zo nodig doen zij een beroep op de gewapende macht en gaan zij over tot het leggen der zegels en de eventuele inbeslagneming van de werken voertuigen.”.

Mevrouw Mieke Van Hecke merkt op dat ook hier blijkbaar een beroep wordt gedaan op de gerechtelijke politie. De ambtenaren gaan dus zelf niet over tot het in beslag nemen van de werk- en voertuigen.

De minister verwijst naar artikel 19, § 4, van het decreet van 16 april 1996 betreffende de landschapszorg dat stelt : “De Vlaamse regering wijst de ambtenaren aan die voor de toepassing van dit decreet de hoedanigheid van agent of officier van de gerechtelijke politie hebben, als haar beëdigde ambtenaren.”.

Mevrouw Mieke Van Hecke wijst erop dat de gangbare procedure bij inbeslagnames steeds wordt omkaderd door de mogelijkheid van een tegensprekelijke argumentatie en het afwegen van de echte noodzakelijkheid om tot deze actie over te gaan. Dit wordt steeds toevertrouwd aan een rechter.

De minister stelt voor om dit aspect nader te onderzoeken. Net als voor artikel 13, § 3, 1°, zal worden onderzocht wat de correcte formulering moet zijn. Eventueel kan deze formulering tijdens de plenaire behandeling van het ontwerp van decreet nog worden aangepast.

Artikel 5 wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen. Bij wijze van technische correctie worden in het ingevoegde artikel 13, § 1, de woorden “en/of” vervangen door het woord “en”.

– Opmerking

Mevrouw Van Hecke wenst aansluitend op de bespreking van dit wijzingsdecreet de minister te herinneren aan zijn antwoord op haar vraag om uitleg (vraag 761 van 2002-2003) in verband met de procedure tot bescherming van monumenten.

De concrete aanleiding tot deze vraag om uitleg waren immers enkele 'incidenten' die zich voordeden bij de opstelling van de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed in de stad Eeklo. Deze inventarisering gaat immers vooraf aan de eigenlijke beschermingsprocedure die met dit decreet geregeld wordt en wordt dus niet als dusdanig in dit decreet vastgelegd. Nochtans is het voor de eigenaars van gebouwen belangrijk dat zij correct en volledig worden geïnformeerd over de draagwijdte van de opname in de Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed omdat deze als basis wordt gebruikt voor het vaststellen van de ontwerprijst voor bescherming van dorps- en stadsgezichten en monumenten. In antwoord op de vraag om uitleg daarover beloofde de minister om de communicatie met de bewoners van de te inventariseren straten te verbeteren in overleg met de betrokken gemeentebesturen.

De minister repliceerde hierop dat hij deze belofte niet vergeten is en werkt aan een oplossing voor het gestelde probleem.

4. Eindstemming

Het geamendeerde ontwerp van decreet houdende wijziging van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten wordt unaniem aangenomen met 9 stemmen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE

Jo VERMEULEN

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

In artikel 5, § 6, van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, vervangen bij het decreet van 22 februari 1995, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° de woorden "vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en" en de tweede volzin worden geschrapt ;
- 2° er wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In voorkomend geval vermeldt de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte dat een in artikel 14, § 1, eerste lid, bedoeld proces-verbaal werd opgemaakt en/of dat op het onroerend goed, ten gevolge van een definitieve rechterlijke beslissing, een verplichting rust om herstelmaatregelen uit te voeren of dat de rechterlijke beslissing werd uitgevoerd.”.

Artikel 3

In hoofdstuk IV, afdeling I, van hetzelfde decreet, gewijzigd bij het decreet van 22 februari 1995, wordt een artikel 6 ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 6

De door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren hebben voor het onderzoek naar de waarden tot bescherming toegang tot de monumenten, stads- en dorpsgezichten, die op een ontwerp van lijst voorkomen, met uitzondering van de woningen en beroeps- en bedrijfslokalen. Het proces-verbaal van beschrijving dat wordt opgemaakt, heeft bevestigende kracht tot het tegendeel bewezen is.

De leden van de Koninklijke Commissie hebben eveneens, voor het onderzoek naar de waarden tot

bescherming toegang tot de monumenten, stads- en dorpsgezichten, die op een ontwerp van lijst voorkomen, met uitzondering van de woningen en beroeps- en bedrijfslokalen.”.

Artikel 4

In artikel 11 van hetzelfde decreet, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995 en 18 mei 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

- 1° §§ 4 en 5 worden vervangen door wat volgt :

“§ 4. Werken kunnen niet worden aangevat zonder voorafgaande machtiging.

§ 5. De Vlaamse regering stelt algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud vast.”;

- 2° in § 6, eerste lid, worden de woorden "vooraf een stedenbouwkundig attest aanvragen en" en de tweede volzin geschrapt ;

- 3° aan § 6 wordt een derde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“In voorkomend geval vermeldt de instrumenterende ambtenaar in de overdrachtsakte dat een in artikel 14, § 1, eerste lid, bedoeld proces-verbaal werd opgemaakt en/of dat op het onroerend goed, ten gevolge van een definitieve rechterlijke beslissing, een verplichting rust om herstelmaatregelen uit te voeren of dat de rechterlijke beslissing werd uitgevoerd.”;

- 4° § 9 wordt vervangen door wat volgt :

“§ 9. Binnen de kredieten die hiervoor op de begroting van de Vlaamse Gemeenschap zijn uitgetrokken, kan voor de onderhoudswerken waarvan de noodzaak bewezen is, een financiële bijdrage worden verleend aan de eigenaar, houder van zakelijke rechten of huurder die opdrachtgever is en de kosten ervan draagt onder de voorwaarden en in de verhoudingen die de Vlaamse regering vaststelt.

Het Vlaamse Gewest kan in de vorm van onderhoudsenveloppes een bijdrage leveren in de kosten voor de uitvoering van meerjarenonderhoudsplannen onder de voorwaarden die de Vlaamse regering vaststelt.

Voor de toepassing van dit decreet worden beschouwd als onderhoudswerken :

1° werkzaamheden die de Vlaamse regering als zodanig beschouwt met het oog op duurzaam behoud, op het voorkomen van verval en de dringende instandhouding van beschermde monumenten ;

2° werkzaamheden aan kenmerkende erfgoed-elementen die niet als monument zijn beschermd in beschermde stads- en dorpsgezichten ;

3° onderhoudsbevorderend gebruik van als monument beschermd erfgoed ;

4° werkzaamheden voor de herwaardering van bijzondere erfgoedkenmerken van beschermde stads- en dorpsgezichten, die er de eigenheid van bepalen, met inbegrip van het opstellen van een herwaarderingsplan ;

5° werkzaamheden aan kleinere onroerende erfgoedelementen ; dat zijn onroerende goederen die kleinere culturele erfgoedelementen vormen, al dan niet gelegen zijn in een beschermd landschap of beschermd stads- of dorpsgezicht, die al dan niet deel uitmaken van een niet als monument beschermd groter onroerend goed en die waardevol zijn vanuit artistiek, landschappelijk, historisch, wetenschappelijk, industrieel-archeologisch, volkskundig of ander sociaal-cultureel oogpunt." ;

5° er wordt een § 10 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 10. Met ingang van 1994 stelt de Vlaamse regering de voorwaarden vast voor het toekennen van een Vlaamse Monumentenprijs.”.

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt hoofdstuk V, bestaande uit de artikelen 13 tot 15, gewijzigd bij de decreten van 22 februari 1995 en 7 december 2001, vervangen door wat volgt :

“HOOFDSTUK V

Handhaving

Artikel 13

§ 1. Volgende personen worden gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en een geldboete van 26 tot 10.000 euro of met één van die straffen :

1° éénieder die aan een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd monument of in een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd stads- of dorpsgezicht werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de bepalingen van het besluit dat overeenkomstig artikel 5, § 1, of artikel 7 van dit decreet is genomen ;

2° éénieder die aan een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd monument of in een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd stads- of dorpsgezicht werken uitvoert of handelingen stelt die strijdig zijn met de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud, die overeenkomstig artikel 11, § 5, door de Vlaamse regering worden vastgesteld ;

3° de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die verzuimt de overeenkomstig artikelen 5, § 7, en 11, § 1, bepaalde voorschriften na te leven ;

4° éénieder, met inbegrip van de gebruiker en de persoon die dieren onder zijn hoede heeft, die een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd monument of een goed, gelegen in een voor bescherming vatbaar of definitief beschermd stads- of dorpsgezicht, ontsiert, beschadigt of vernielt ;

5° éénieder die zonder de in artikel 11, § 4, voorgescreven machtiging, of in strijd met bij zodanige machtiging gestelde voorwaarden, werken uitvoert of handelingen stelt aan een beschermd monument of aan een in een beschermd stads- of dorpsgezicht gelegen onroerend goed ;

6° éénieder die werken of handelingen voortzet in strijd met een bevel tot stillegging of een beschikking in kort geding ;

7° de instrumenterende ambtenaar die verzuimt, bij overdracht van een monument dat op een ontwerp van lijst is opgenomen of van een beschermd monument, of bij overdracht van een onroerend goed gelegen in een op een ontwerp van lijst opgenomen stads- of dorpsgezicht of beschermd stads- of dorpsgezicht, in de overdrachtsakte te vermelden dat genoemd monument of onroerend goed in een ontwerp van lijst is opgenomen of beschermd werd, en/of verzuimt in de overdrachtsakte te vermelden dat een in artikel 14, § 1, eerste lid, bedoeld proces-verbaal werd opgemaakt en/of dat op het onroerend goed, ten gevolge van een definitieve rechterlijke beslissing, een verplichting rust om herstelmaatregelen uit te voeren of dat de rechterlijke beslissing werd uitgevoerd ;

8° de eigenaar, erfpachthouder, opstalhouder of vruchtgebruiker die nalaat de mededeling aan de huurders of bewoners, pachters of gebruikers te doen overeenkomstig artikelen 5, § 3, en 8, § 3, van dit decreet, of die nalaat de administratie op de hoogte te brengen overeenkomstig artikelen 5, § 4, en 8, § 4, van dit decreet ;

9° de betrokkene die nalaat de herstelmaatregelen vermeld in de in § 1, 7°, bedoelde overdrachtsakte uit te voeren.

§ 2. De in § 1 bedoelde straffen bestaan minimaal uit een gevangenisstraf van vijftien dagen en een geldboete van 50 euro of één van deze straffen alleen :

1° indien de misdrijven bedoeld in § 1, gepleegd worden door instrumenterende ambtenaren, vastgoedmakelaars en andere personen die in de uitoefening van hun beroep of activiteit onroerende goederen kopen, verkavelen, te koop of te huur zetten, verkopen of verhuren, bouwen of vaste of verplaatsbare inrichtingen ontwerpen en/of opstellen of door personen die bij die verrichtingen als tussenpersonen optreden, bij de uitoefening van hun beroep ;

2° indien een nieuwe overtreding wordt begaan binnen de twee jaar na een vorig vonnis of arrest dat een veroordeling bevat wegens één van de bedoelde misdrijven en kracht van gewijsde heeft verkregen.

§ 3. De rechtspersonen die de in artikel 13, § 1, bedoelde misdrijven begaan, worden gestraft met één of meer van de volgende straffen :

1° geldboete ;

2° bijzondere verbeurdverklaring ; de bijzondere verbeurdverklaring uitgesproken ten aanzien van publiekrechtelijke rechtspersonen kan enkel betrekking hebben op goederen die vatbaar zijn voor burgerlijk beslag ;

3° bekendmaking of verspreiding van de beslissing ;

4° sluiting van één of meer inrichtingen, met uitzondering van de inrichtingen waar werkzaamheden worden verricht die behoren tot een opdracht van openbare dienstverlening ;

5° verbod een werkzaamheid te verrichten die deel uitmaakt van het maatschappelijk doel, met uitzondering van werkzaamheden die behoren tot een opdracht van openbare dienstverlening ;

6° ontbinding, die evenwel niet kan worden uitgesproken tegen publiekrechtelijke rechtspersonen.”.

Artikel 14

§ 1. Onverminderd de bevoegdheden van de burgemeesters en de agenten en officieren van gerechtelijke politie, zijn de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren bevoegd om de inbreuken op de bepalingen, die bij of krachtens dit decreet zijn opgelegd, op te sporen en vast te stellen. Hun vaststellingen worden vastgelegd bij proces-verbaal dat bewijskracht heeft tot het tegendeel bewezen is.

De overtreder wordt binnen vijftien dagen van het proces-verbaal op de hoogte gebracht via een aangetekende brief met ontvangstbewijs.

Om de in dit decreet omschreven misdrijven op te sporen en vast te stellen in een proces-verbaal, krijgen de ambtenaren die door de Vlaamse regering zijn aangewezen, de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie.

§ 2. De genoemde personen mogen bij de uitoefening van hun ambt op elk ogenblik van de dag of nacht, zonder voorafgaande waarschuwing, vrij binnengaan in alle onroerende goederen die voor bescherming vatbaar en beschermd zijn.

Tot de ruimten die als woning dienen en in beroeps- en bedrijfslokalen, hebben zij enkel toegang tussen acht uur 's morgens en achttien uur 's avonds, met machtiging van de onderzoeksrechter.

§ 3. Indien de verboden werken of handelingen uitgevoerd worden en de overtreder zich ter plaatse bevindt, kunnen de ambtenaren die door de Vlaamse regering zijn aangewezen, mondeling bevelen om werken stil te leggen of handelingen te staken die in overtreding zijn met bepalingen van dit decreet.

Het schriftelijk bevel wordt aan de overtreder ter ondertekening voor ontvangst voorgelegd in twee exemplaren, waarvan één voor de verbalisant. Indien de overtreder weigert te tekenen, wordt het motief voor de weigering en, eventueel de weigering zich te rechtvaardigen, in het proces-verbaal opgenomen.

Zo nodig doen de ambtenaren een beroep op de gewapende macht.

Indien de genoemde ambtenaren ter plaatse niemand aantreffen, dan brengen zij ter plaatse het schriftelijk bevel tot onmiddellijke staking van de werken op een zichtbare plaats aan.

Het bevel om de werken stil te leggen of de handelingen te staken, wordt in het proces-verbaal vermeld.

De betrokkene kan in kort geding de opheffing van de maatregel vorderen tegen het Vlaamse Gewest. De vordering wordt gebracht voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in het ambtsgebied waarvan het werk of de handelingen werden uitgevoerd. Boek II, Titel VI van het Gerechtelijk Wetboek is van toepassing op de inleiding en de behandeling van de vordering.

§ 4. De ambtenaren die door de Vlaamse regering zijn aangewezen, kunnen overgaan tot het leggen der zegels en de inbeslagname van werk- en voertuigen.

§ 5. a) Onverminderd de bepalingen van artikel 13, wordt een administratieve geldboete van 5.000 euro opgelegd aan de persoon die werken of handelingen voortzet in strijd met een bevel tot stillegging.

b) De administratieve geldboete wordt opgelegd door de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren.

De betrokkene wordt van de beslissing tot het opleggen van de administratieve geldboete in kennis gesteld bij aangetekende brief met bericht van ontvangst.

De Vlaamse regering stelt hieromtrent de nadere regels vast.

c) De ambtenaren daartoe aangewezen door de Vlaamse regering beslissen over de gemotiveerde verzoeken om kwijtschelding, vermindering of uitstel van betaling van de in § 5, a), bedoelde geldboeten.

Het verzoek schorst de bestreden beslissing.

d) De in § 5, c), bedoelde verzoeken worden binnen 15 dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van de in § 5, b), tweede lid, bedoelde aangetekende brief, gericht aan de daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren.

De in het vorige lid bedoelde ambtenaren kunnen de verzoeker horen indien deze daarom verzoekt in de aangetekende brief waarmee hij zijn gemotiveerd verzoek tot kwijtschelding, vermindering of uitstel heeft ingediend. De verzoeker kan zich laten bijstaan door een advocaat of door een ander persoon naar keuze.

e) De ambtenaren daartoe aangewezen door de Vlaamse regering nemen een beslissing binnen 30 dagen, te rekenen vanaf de datum van de afgifte ter post van het in § 5, d), bedoelde verzoek.

De beslissing van de bevoegde ambtenaren wordt bij aangetekende brief, met bericht van ontvangst, ter kennis gebracht van de indiener van het verzoekschrift.

Bij een met redenen omkleed aangetekend schrijven, gericht aan de indiener van het verzoek, kan de bevoegde ambtenaar de voormelde termijn eenmalig verlengen met 30 dagen.

f) Indien de beslissing niet is verzonden binnen de in § 5, e), gestelde termijn, wordt het verzoek geacht te zijn ingewilligd.

g) De administratieve geldboete moet worden betaald binnen 60 dagen na de kennisgeving van de definitieve beslissing.

h) De vordering tot voldoening van de administratieve geldboete verjaart door verloop van vijf jaar, te rekenen vanaf de dag waarop zij is ontstaan.

De verjaring wordt gestuit op de wijze en onder de voorwaarden bepaald bij de artikelen 2244 en volgende van het Burgerlijk Wetboek.

- § 6. a) Bij gebrek aan voldoening van de administratieve geldboete en toebehoren, wordt door de met de invordering belaste ambtenaar een dwangbevel uitgevaardigd.

Dit dwangbevel wordt gevisieerd en uitvoerbaar verklaard door de daartoe door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaar.

- b) De betekening van het dwangbevel gebeurt bij gerechtsdeurwaardersexploot of bij aangetekend schrijven.
- c) Op het dwangbevel zijn de bepalingen van toepassing van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging. Bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging ten aanzien van publiekrechtelijke rechtspersonen kunnen enkel betrekking hebben op goederen die vatbaar zijn voor burgerlijk beslag.
- d) Binnen een termijn van 30 dagen na de betekening van het dwangbevel kan de betrokkene bij gerechtsdeurwaardersexploot een met redenen omkleed verzet doen, houdende dagvaarding van het Vlaamse Gewest, bij de rechtbank van het arrondissement van de plaats waar de goederen gelegen zijn.

Dit verzet schorst de tenuitvoerlegging van het dwangbevel.

Artikel 15

- § 1. Onverminderd de straf en de eventuele schade-loosstelling, beveelt de rechtbank, op vordering van de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren, de plaats in de oorspronkelijke toestand te herstellen.

De rechtbank bepaalt, na overweging van de voorgestelde termijn in de herstellvordering, voor de uitvoering van de herstelmaatregelen een termijn van maximaal drie jaar. Na het verstrijken van die termijn, kan de rechtbank, op vordering van de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren, een dwangsom per dag vertraging in de tenuitvoerlegging van de herstelmaatregel bepalen.

De herstellvordering wordt door de ambtenaren aangewezen door de Vlaamse regering, in naam van het Vlaamse Gewest, bij het parket ingeleid door een gewone brief. De vordering vermeldt minstens de geldende voorschriften en een omschrijving van de toestand die aan het misdrijf voorafging en de termijn binnen dewelke het herstel in de oorspronkelijke staat dient te gebeuren.

De door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren brengen het proces-verbaal met herstellvordering eveneens ter kennis van de stedenbouwkundig inspecteur.

§ 2. De overtreder brengt de Vlaamse regering onmiddellijk op de hoogte via een aangetekende brief of bij afgifte tegen ontvangstbewijs, indien hij de opgelegde herstelmaatregel vrijwillig heeft uitgevoerd. Daarop maakt de ambtenaar die door de Vlaamse regering is aangewezen onmiddellijk na controle ter plaatse een proces-verbaal van vaststelling op.

De ambtenaar die door de Vlaamse regering is aangewezen, zendt een afschrift van het proces-verbaal van vaststelling aan de overtreder.

Behoudens bewijs van het tegendeel, geldt enkel het proces-verbaal van vaststelling als bewijs van het herstel en van de datum van het herstel.

§ 3. Als de plaats niet binnen de termijn die door de rechtbank werd gesteld in de vorige staat wordt hersteld, beveelt het vonnis of arrest dat de Vlaamse regering of de door de Vlaamse regering aangewezen ambtenaren ambtshalve voor de uitvoering ervan moeten zorgen.

De overheid of de particulier die het vonnis of arrest uitvoert, is gerechtigd om de materialen en voorwerpen, afkomstig van de herstelling van de plaats of van de staking van het strijdig gebruik, die door de Vlaamse regering als niet-historisch worden aangeduid, te verkopen en te verwijderen.

De overtreder die in gebreke blijft, is verplicht alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staat, opgesteld door de overheid of begroot en uitvoerbaar verklaard door de beslagrechter in de burgerlijke rechtbank.

§ 4. De dagvaarding voor de correctionele rechtbank of het exploot tot inleiding van het geding is pas ontvankelijk na overschrijving op het hypo-

theekantoor, bevoegd voor de plaats waar de onroerende goederen gelegen zijn.

Iedere in de zaak gewezen beslissing is tegenstelbaar aan derden-verkrijgers, van wie de titel van eigendomsverkrijging niet was overgeschreven vóór de in het eerste lid bedoelde overschrijving.

De dagvaarding of het exploit vermeldt de kadastrale omschrijving van het onroerend goed dat het voorwerp is van het misdrijf, en identificeert de eigenaar ervan, in de vorm en onder de sanctie, voorgeschreven door de wetgeving inzake de hypotheeken.

Iedere in de zaak gewezen eindbeslissing wordt op de kant van de overschrijving van de in het eerste lid bedoelde dagvaarding of exploit ingeschreven, conform artikel 84 van de Hypotheekwet.

Hetzelfde geldt voor het proces-verbaal waarbij wordt vastgesteld dat het vonnis is uitgevoerd.

Als openbare besturen of derden wegens het in gebreke blijven van de veroordeelde gedwongen zijn om het vonnis uit te voeren, wordt de schuldvordering die daar voor hun rekening uit voortvloeit, gewaarborgd door een wettelijke hypotheek, die ingeschreven, vernieuwd, verminderd of geheel of gedeeltelijk doorgehaald wordt overeenkomstig de bepalingen in hoofdstukken IV en V van de Hypotheekwet.

Die waarborg dekt ook de schuldvordering ten gevolge van de kosten van de hypothecaire formaliteiten, die door hen zijn voorgesloten en die ten laste komen van de veroordeelde."
